C/2024/1459

14.2.2024

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 24. januar 2024

om oprettelse af Det Europæiske Kontor for Kunstig Intelligens

(C/2024/1459)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kunstig intelligens (AI) omfatter en familie af teknologier i hurtig udvikling, som kan bidrage til en bred vifte af økonomiske og samfundsmæssige fordele på tværs af hele spektret af erhvervsområder og sociale aktiviteter. Samtidig kan AI, afhængigt af omstændighederne for den specifikke anvendelsesmulighed og brug, skabe risici og skade offentlige interesser og grundlæggende rettigheder, der er beskyttet af EU-retten.

(2) Kommissionen har fremsat forslag til en forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens (forordningen om kunstig intelligens) og om ændring af visse af Unionens lovgivningsmæssige retsakter ([1]) med henblik på at fremme udviklingen, brugen og udbredelsen af kunstig intelligens på det indre marked, der samtidig lever op til et højt niveau af beskyttelse af samfundsinteresser, såsom sundhed og sikkerhed og beskyttelse af grundlæggende rettigheder, som anerkendt og beskyttet i EU-retten. Den foreslåede forordning er en af Kommissionens adskillige foranstaltninger, der har det dobbelte mål at fremme udbredelsen af kunstig intelligens og tage højde for de risici, der er forbundet med visse former for brug af denne teknologi. Andre foranstaltninger omfatter den koordinerede plan for kunstig intelligens i sin reviderede udgave fra 2021 ([2]), initiativer fra sektorspecifikke politikker til fremme af udbredelsen af kunstig intelligens og Unionens finansieringsprogrammer såsom dem, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 ([3]) og (EU) 2021/695 ([4]).

(3) Kompleksiteten og den stigende udbredelse af kunstig intelligens, navnlig når den er baseret på de mest avancerede modeller, såvel som behovet for at accelerere fremskridtet mod de målsætninger og mål, der er fastsat i politikprogrammet for det digitale årti, som blev etableret ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 ([5]), viser, at der er behov for yderligere tiltag for at fremme en forståelse af muligheder, tendenser og potentielle risici og for at støtte sikker udvikling og brug af AI-teknologier i Unionen.

(4) Der er behov for at udvikle ekspertise og kapacitet på EU-plan med henblik på at fremme en sådan forståelse, bidrage til gennemførelsen og håndhævelsen af den kommende forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens og bidrage til gennemførelsen af internationale regler og principper for kunstig intelligens, som f.eks. G7-landenes adfærdskodeks og de vejledende principper for udviklere af avancerede AI-systemer.

(5) På denne baggrund bør grundlaget for et fælles forvaltningssystem for kunstig intelligens i Unionen fastlægges ved at indføre en struktur, der bør føre tilsyn med fremskridtet inden for kunstig intelligens-modeller, herunder for så vidt angår AI-modeller til almen brug og interaktionen med det videnskabelige samfund, og det bør spille en vigtig rolle i undersøgelse og prøvning samt håndhævelse og have et globalt udsyn.

([1]) COM(2021) 206 final.
([2]) COM(2021) 205 final.
([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om oprettelse af programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj).
([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).
([5]) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030 (EUT L 323 af 19.12.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj).

(6) Der bør derfor oprettes et europæisk kontor for kunstig intelligens i Kommissionen som en del af den administrative struktur i Generaldirektoratet for Kommunikationsnet, Indhold og Teknologi, og det bør være underlagt dets årlige forvaltningsplan.

(7) Det Europæiske Kontor for Kunstig Intelligens bør fungere i overensstemmelse med Kommissionens interne processer ([6]), og oprettelsen af kontoret bør ikke berøre beføjelser og kompetencer hos de nationale kompetente myndigheder eller hos Unionens organer, kontorer eller agenturer i forbindelse med tilsynet med AI-systemer, som fastsat i den kommende forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens og anden sektorspecifik EU-lovgivning. Dette berører ikke andre funktioner ved Kommissionens tjenestegrene inden for deres respektive ansvarsområder eller Tjenesten for EU's Optræden Udadtil for så vidt angår den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det Europæiske Kontor for Kunstig Intelligens bør udføre sine opgaver, og især give vejledning, på en måde, der ikke overlapper andre aktiviteter hos Unionens relevante organer, kontorer og agenturer i forbindelse med sektorspecifik lovgivning.

(8) Med henblik på at gøre det muligt at indlede forberedelsen af gennemførelsen af den kommende forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens så hurtigt som muligt bør denne afgørelse omgående træde i kraft inden vedtagelsen af nævnte forordning efter indgåelse af politisk aftale mellem de to lovgivere indgået den 8. december 2023. Efter vedtagelse af forordningen kan nærværende afgørelse revideres —

BESTEMT FØLGENDE:

Artikel 1

Oprettelse

Herved oprettes Det Europæiske Kontor for Kunstig Intelligens (»kontoret«).

Kontoret er en del af forvaltningsstrukturen i Generaldirektoratet for Kommunikationsnet, Indhold og Teknologi (»generaldirektoratet«).

Artikel 2

Mission og opgaver

1. Kontoret udfører de opgaver, der er fastsat i artikel 3, med henblik på at gennemføre og håndhæve den kommende forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens (»den kommende forordning«).

2. Kontoret har endvidere følgende opgaver:

a) at bidrage til Unionens strategiske, sammenhængende og effektive tilgang til internationale initiativer inden for kunstig intelligens i henhold til artikel 7 i samarbejde med medlemsstaterne og i overensstemmelse med Unionens holdninger og politikker

b) at bidrage til at fremme tiltag og politikker i Kommissionen, der udnytter de samfundsmæssige og økonomiske fordele ved AI-teknologier i henhold til artikel 5

c) at støtte den fremskyndede udvikling, udrulning og brug af pålidelige AI-systemer og anvendelsesmuligheder, der giver sociale og økonomiske fordele, og som bidrager til Unionens konkurrenceevne og økonomiske vækst. Kontoret skal navnlig fremme innovationsøkosystemer ved at samarbejde med relevante offentlige og private aktører og nystartede virksomheder

d) at overvåge AI-markedernes og -teknologiernes udvikling.

([6]) Det er ikke et europæisk kontor som omhandlet i finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018, artikel 2, nr. 26).

3. Ved udførelsen af de opgaver, der fremgår af stk. 1 og 2 i denne artikel, skal kontoret:

a) arbejde sammen med interessenter, herunder især eksperter fra det videnskabelige samfund og AI-udviklere, jf. artikel 4

b) samarbejde med relevante generaldirektorater og Kommissionens tjenestegrene, jf. artikel 5

c) samarbejde med alle Unionens relevante organer, kontorer og agenturer, herunder fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC), jf. artikel 6

d) samarbejde med medlemsstaternes myndigheder og organer på Kommissionens vegne.

Artikel 3

Gennemførelse af den kommende forordning

1. Kontoret udfører følgende opgaver, der foranlediges af den kommende forordning:

a) udvikling af værktøjer, metoder og benchmarks til evaluering af mulighederne ved AI-modeller til almen brug, navnlig ved meget store AI-modeller med systemiske risici

b) overvågning af gennemførelsen af anvendelsen af reglerne om AI-modeller og -systemer til almen brug, navnlig hvis modellen og systemet udvikles af samme udbyder

c) overvågning af fremkomsten af uforudsete risici, der stammer fra AI-modeller til almen brug, bl.a. ved at reagere på varslinger fra det videnskabelige panel

d) undersøgelse af eventuelle overtrædelser af reglerne for AI-modeller og -systemer til almen brug, bl.a. ved at indsamle klager og varslinger, bistå med udarbejdelsen af Kommissionens afgørelser og gennemføre evalueringer i henhold til den kommende forordning

e) sikring af, at når et AI-system er omfattet af relevant EU-lovgivning, hvor Kommissionen har tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser, som f.eks. i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 ([7]) eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 ([8]), koordineres tilsynet med og håndhævelsen af denne lovgivning fuldt ud med tilsynet med og håndhævelsen af den kommende forordning

f) støtte til gennemførelse af reglerne om forbudt AI-praksis og højrisiko-AI-systemer i samarbejde med de relevante ansvarlige organer i henhold til sektorspecifik lovgivning, bl.a. ved at lette udveksling af oplysninger og samarbejde mellem nationale myndigheder, indsamle notifikationer og oprette informationsplatforme og -databaser, navnlig når en AI-model eller et AI-system til almen brug er integreret i et højrisiko-AI-system.

2. Endvidere har kontoret med henblik på at bidrage til en effektiv gennemførelse af den kommende forordning til opgave:

a) at bistå Kommissionen i udarbejdelsen af relevante kommissionsafgørelser, gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter

b) at lette en ensartet anvendelse af den kommende forordning

c) at bistå Kommissionen i udarbejdelsen af vejledning og retningslinjer til støtte for den praktiske gennemførelse af den kommende forordning samt udvikle støtteværktøjer, som f.eks. standardiserede protokoller og bedste praksis, i samråd med Kommissionens relevante tjenestegrene og Unionens organer, kontorer og agenturer

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester) (EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 og (EU) 2020/1828 (forordningen om digitale markeder) (EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

d) at bistå Kommissionen i udarbejdelsen af standardiseringsanmodninger, evaluering af eksisterende standarder og udarbejdelsen af fælles specifikationer for gennemførelse af den kommende forordning

e) at bidrage til levering af teknisk støtte, rådgivning og værktøjer til oprettelse og drift af reguleringsmæssige AI-sandkasser og koordinering efter behov med de nationale kompetente myndigheder om oprettelse af disse sandkasser

f) at gennemføre evalueringer og revisioner af og udarbejde rapporter i forbindelse med den kommende forordning

g) at koordinere oprettelsen af et effektivt forvaltningssystem, bl.a. ved at forberede oprettelsen af rådgivende organer på EU-plan, samt at overvåge oprettelsen af relevante nationale myndigheder og andre organer på nationalt plan

h) at yde støtte til sekretariatet for Udvalget for Kunstig Intelligens og dets undergrupper samt yde administrativ støtte til det rådgivende forum og det videnskabelige panel, hvor det er relevant, bl.a. ved at sørge for den administrative del, organisere møder og udarbejde relevante dokumenter

i) at tilskynde til og lette udarbejdelsen af kodekser for bedste praksis og adfærdskodekser på EU-plan under hensyntagen til internationale tilgange samt overvåge gennemførelsen og evalueringen af kodekser for bedste praksis.

Artikel 4

Samarbejde med interesserede parter

1. Ved udførelsen af sine opgaver, jf. artikel 3, samarbejder kontoret med interesserede parter i overensstemmelse med de gældende konkurrenceregler ved at:

a) oprette fora for samarbejde mellem udbydere af AI-modeller og -systemer med henblik på at fremme bedste praksis og bidrage til udviklingen af adfærdskodekser og kodekser for bedste praksis

b) foretage regelmæssige høringer af interesserede parter, herunder eksperter fra det videnskabelige samfund og uddannelsessektoren, borgere, civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter, hvor det er relevant, med henblik på at indsamle oplysninger til at udføre sine opgaver i henhold til artikel 3, stk. 2

c) oprette et forum for samarbejde med open source-fællesskabet om at udpege og udvikle bedste praksis for sikker udveksling og brug af open source-AI-modeller og -systemer.

Artikel 5

Samarbejde på tværs af sektorer i Kommissionen

1. Kontoret bidrager til at fremme tiltag og politikker, der udnytter de samfundsmæssige og erhvervsmæssige fordele ved AI-teknologier.

2. Kontoret skal især

a) arbejde med Kommissionens andre relevante generaldirektorater og tjenestegrene om at udføre sine opgaver, jf. artikel 2, herunder navnlig med Det Europæiske Center for Algoritmisk Gennemsigtighed for så vidt angår evaluering og prøvning af AI-modeller og -systemer til almen brug

b) støtte Kommissionens andre relevante generaldirektorater og tjenestegrene med henblik på at lette brugen af AI-modeller og -systemer som transformative værktøjer inden for Unionens relevante politikområder samt at øge bevidstheden om nye risici.

Artikel 6

Interinstitutionelt samarbejde

Ved udførelsen af sine opgaver, jf. artikel 3, etablerer kontoret passende former for samarbejde med Unionens organer, kontorer og agenturer.

Artikel 7

Internationalt samarbejde

1. Kontoret bidrager til Kommissionens internationale samarbejde om kunstig intelligens, herunder til innovations- og kompetencepolitik, og med tredjelande og internationale organisationer ved især at:

a) slå til lyd for ansvarlig forvaltning af kunstig intelligens og fremme Unionens tilgang til pålidelig kunstig intelligens

b) bidrage til internationalt samarbejde i forbindelse med regulering og forvaltning af kunstig intelligens

c) bidrage til gennemførelse af internationale aftaler om regler for kunstig intelligens, bl.a. ved at yde støtte til medlemsstaterne.

Artikel 8

Finansiering

1. For tjenestemænd, der arbejder i kontoret, dækkes de nødvendige menneskelige ressourcer af personale fra generaldirektoratet, som allerede er afsat til forvaltning af foranstaltningen, eller som er blevet omfordelt inden for generaldirektoratet under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger og med forbehold af den årlige tildelingsprocedure.

2. For eksternt vedtægtsomfattet personale, der arbejder i kontoret, dækkes personaleudgifterne af en omfordeling af bevillinger fra udgifterne til administrativ bistand fra programmet for et digitalt Europa.

3. Kontorets aktionsudgifter dækkes af de finansielle midler, der er tildelt specifikt mål nr. 2 »Kunstig intelligens« i programmet for et digitalt Europa.

Artikel 9

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft den 21. februar 2024.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. januar 2024.

På Kommissionens vegne
Thierry BRETON
Medlem af Kommissionen